

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 78/26

2026 m. birželio 4 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas sujungtose bylose C-722/23 ir C-91/24 | (*Rugu* ir *Aucroix*)¹

Valstybė narė, atsisakanti vykdyti Europos arešto orderį dėl kalnimo sąlygų išduodančiojoje valstybėje narėje, privalo imtis visų priemonių, kad laisvės atėmimo bausmė būtų įvykdyta jos pačios teritorijoje

Taip bus išvengta prašomo perduoti asmens nebaudžiamumo

Belgijos valdžios institucijos atsisakė vykdyti du Europos arešto orderius, motyvuodamos tuo, kad dėl kalnimo sąlygų išduodančiose valstybėse narėse prašomiems perduoti asmenims kyla grėsmė patirti nežmonišką ar žeminamą elgesį. Belgijos Kasacinio Teismo paklaustas, ar šiomis aplinkybėmis Belgija privalo laisvės atėmimo bausmes vykdyti savo teritorijoje, Teisingumo Teismas atsakė, kad vykdančioji valstybė turi imtis visų priemonių, kad taip ir būtų. Iš tiesų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje be vidaus sienų reikia vengti atitinkamų asmenų nebaudžiamumo.

Siekdamos įvykdyti laisvės atėmimo bausmes Rumunijos ir Graikijos teisminės institucijos išdavė Europos arešto orderius (EAO) atitinkamai dėl Rumunijos piliečio ir Belgijos piliečio, kurie abu gyvena Belgijoje.

Belgijos apeliacinės instancijos teismai atsisakė vykdyti šiuos EAO, konstatavę, kad dėl kalnimo sąlygų Rumunijoje ir Graikijoje prašomiems perduoti asmenims kyla grėsmė patirti nežmonišką ar žeminamą elgesį.

Belgijos Kasacinis Teismas paklausė Teisingumo Teismo, ar Belgijos teisminė institucija gali – arba privalo – pati įvykdyti šias bausmes Belgijoje, siekdama išvengti to, kad nuteistieji liktų nenubausti².

Teisingumo Teismas konstatavo, kad šiomis aplinkybėmis valstybės narės, kuri atsisakė vykdyti EAO, teisminė institucija privalo taikyti kitą Sąjungos teisėje numatytą teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose priemonę dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose, kuriais skirtos laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės, pripažinimo ir vykdymo³, siekiant užtikrinti, kad bausmės būtų įvykdytos jos pačios teritorijoje.

Ši institucija privalo aktyviai siekti, kad prašomas perduoti asmuo dėl tokio atsisakymo neliktų nenubaustas. Dėl veiksmų, kurių reikia imtis šiuo tikslu, Teisingumo Teismas priminė, jog siekiant užtikrinti, kad EAO veikimas nebūtų paralyžuotas, vykdančiųjų ir išduodančiųjų teisminių institucijų dialogas turi būti grindžiamas lojalios bendradarbiavimo pareiga.

Šiomis aplinkybėmis siekdamas užtikrinti veiksmingą bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose abi šios institucijos turi laikytis tarpusavio pasitikėjimo ir tarpusavio pripažinimo principų. Taigi vykdančioji valstybė narė turi savo iniciatyva paprašyti išduodančiosios valstybės narės perduoti nuosprendį, kuriuo paskirta bausmė, dėl kurios buvo išduotas EAO, ir užtikrinti, kad ji būtų įvykdyta jos teritorijoje. Teisingumo Teismas nurodė, kad viešasis interesas yra tai, kad bausmė būtų įvykdyta vykdančiojoje valstybėje narėje tam, kad prašomas perduoti asmuo neliktų nenubaustas.

Galiausiai, nors laisvės atėmimo baudmės vykdymui kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje ši baudmė buvo paskirta, iš principo reikia suinteresuotojo asmens sutikimo, Teismas priminė, kad taip yra ne visada. Jis visų pirma pabrėžė, kad tokio sutikimo nereikalaujama, kai iš esmės paaiškėja, kad prašomas perduoti asmuo išvyko iš tos valstybės narės, kurioje buvo nuteistas, teritorijos, siekdamas išvengti baudmės vykdymo.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#), nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹ Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.

² Teisingumo Teismui pateiktas klausimas dėl tam tikrų 2002 m. birželio 13 d. Tarybos [pamatinio sprendimo 2002/584/TVR](#) dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos nuostatų aiškinimo.

³ 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos [pamatinis sprendimas 2008/909/TVR](#) dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo baudmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje.